

ที่ กษ ๐๓๐๗/๒๖๕๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำน้ำห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๙/๒๕๕๘) ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘
๓. สำเนากฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าชลประทาน การจัดเก็บหรือชำระค่าชลประทาน และการยกเว้นและการผ่อนชำระค่าชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
๔. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/๕๗๙๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง ผลการตรวจสอบแนวเขตการปกครองแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง
๕. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียดบันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง)
๖. สำเนาคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๐๑/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำน้ำห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และเป็นไปตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๑.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนองนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และถูกวิธี อีกทั้งทำให้ทราบปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบชลประทาน

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดทางน้ำชลประทาน ลำน้ำห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติ ในหลักการ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ แจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ขอเลื่อนการพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดทางน้ำชลประทานลำน้ำห้วยแคน เป็นทางน้ำ ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ออกไปก่อน เพื่อหารือในรายละเอียดให้ได้ข้อยุติก่อนเสนอ คณะรัฐมนตรีต่อไป

๓.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตรวจสอบรายละเอียดให้เป็นไปตามมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ แล้ว ปรากฏว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง ซึ่งกิจกรรม การใช้น้ำดังกล่าวเข้าหลักเกณฑ์เป็นการใช้น้ำประเภทที่สอง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อ การอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การผลิตพลังงานไฟฟ้า การประปาและกิจการอื่น ตามมาตรา ๔๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ และผู้ใช้น้ำมีหน้าที่ต้องชำระค่าใช้น้ำสำหรับการใช้น้ำประเภทที่สอง และประเภทที่สาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าใช้น้ำ การเรียกเก็บ ลดหย่อน และยกเว้นค่าใช้น้ำ สำหรับการใช้น้ำประเภทที่สองและการใช้น้ำประเภทที่สาม ตามมาตรา ๔๙ ดังนั้น เมื่อมีการใช้น้ำประเภทที่สอง ในทางน้ำชลประทาน จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดทางน้ำชลประทานลำน้ำห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะสำหรับการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทาน เพื่อให้มีอำนาจเรียกเก็บค่าชลประทานกับผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานในอัตราลูกบาศก์เมตรละห้าสิบบางค์ การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักการจัดเก็บ ค่าน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองทางน้ำชลประทาน ควบคุม คุณภาพน้ำ ปริมาณน้ำ ให้มีความเหมาะสมในการบริหารจัดการ และการจัดสรรน้ำ ทั้งในด้านเกษตรกรรม และภาคธุรกิจอื่น โดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวงพุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บ ค่าชลประทานได้โดยไม่ต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน ซึ่งการจัดเก็บค่าชลپردำนดังกล่าว ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อเกษตรกร และไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล จึงเห็นควรเสนอเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุม คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๓.๓ กรมชลประทานโดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำท่า รายงานว่า มีการใช้น้ำ จากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ในการนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจาก ทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไป จากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่น ที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๙/๒๕๕๘) ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บ

/ค่าชลประทาน...

ค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำนํ้าห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากกิโลเมตรที่ ๐.๐๐๐ ศูนย์กลางประตูระบายน้ำห้วยแคน ในท้องที่ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ถึงกิโลเมตรที่ ๑๔.๕๐๐ ด้านเหนือในท้องที่ตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม และตำบลหนองย่างชั้น อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม และถึงกิโลเมตรที่ ๑.๑๕๐ ด้านท้ายน้ำ ในท้องที่ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม)

สำหรับปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

- ทางน้ำชลประทานลำนํ้าห้วยแคน มีปริมาณน้ำไหลผ่าน ประมาณ ๔๐.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีการประปาส่วนภูมิภาค สาขาธาตุพนม ขออนุญาตใช้น้ำ ประมาณ ๐.๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเกษตรกรรม ประมาณ ๘.๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ประมาณ ๔,๔๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่ขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

๔.สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น โดยเป็นการกำหนดให้ทางน้ำชลประทานเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำอย่างเต็มที่ ซึ่งมีรายละเอียดขอบเขตของทางน้ำชลประทาน ปรากฏตามแนวนเขตแผนที่ท้ายกฎกระทรวง

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อให้เจ้าพนักงานมีอำนาจเข้าไปดำเนินการเรียกเก็บค่าชลประทานจากผู้รับอนุญาตใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่น ในหรือนอกเขตชลประทาน ในอัตราลูกบาศก์เมตรละห้าสิบบาท โดยค่าชลประทานที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานจะได้นำส่งเข้าบัญชีทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

“ไม่มี”

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรมการปกครองได้ตรวจสอบความถูกต้องของแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำนํ้าห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ (๑)

/- กฎกระทรวง...

- กฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าชลประทาน การจัดเก็บหรือชำระค่าชลประทาน และการยกเว้น และการผ่อนชำระค่าชลประทาน พ.ศ. ๒๕๖๔ ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๕๕

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ เรื่องแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีการตรา ร่างกฎหมายหรือร่างอนุบัญญัติที่ต้องจัดให้มีแผนที่ท้าย

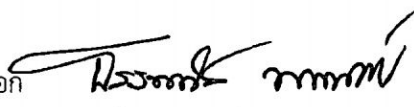
๙. ข้อเสนอของหน่วยงานรัฐ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ ทางน้ำชลประทานลำน้ำห้วยแคน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. รายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ธรรมนัส พรหมเผ่า)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๒๖ (วุดิศักดิ์)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cplo_rid@rid.go.th